



Громада,  
дружня до дітей  
та молоді

# ДІТИ – У СЕРЦІ ГРОМАДИ

ДІЯТИ ДЛЯ ДІТЕЙ. ДІЯТИ РАЗОМ З ДІТЬМИ

Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) спільно з Урядом України та партнерами закликають муніципалітети приєднуватися до всесвітнього руху «Громада, дружня до дітей та молоді».



Міністерство регіонального розвитку,  
будівництва  
та житлово-комунального господарства  
України



Міністерство  
молоді та спорту  
України



ОТГ  
Асоціація

NYCUkraine

unicef

# ЗА ОБІЦЯНКАМИ МАЮТЬ СТОЯТИ ДІЇ

20% суспільства в Україні — діти. Усі вони мають права, визначені в Конвенції ООН про права дитини, але не всі з них мають рівні можливості. Саме діти — наше майбутнє, про що часто можна почути з уст політиків різних рівнів. Однак які реальні дії повинні стояти за цими словами? Як ефективніше працювати заради не тільки майбутнього, а й сьогодення? Усі діти живуть у міських, сільських, селищних або новостворених

об'єднаних громадах. Наскільки рішення влади й суспільства в них захищають інтереси, відповідають потребам та враховують голоси дітей та молоді?

Ми пропонуємо громадам усіх рівнів ефективний інструмент, який допомагає впроваджувати механізми захисту інтересів, зростання благополуччя, безпеки дітей та молоді, а також поваги до їхньої точки зору.



# Як і коли виникла ініціатива?

Ініціатива «Громада, дружня до дітей та молоді» — це глобальний рух, започаткований 1996 року як практичне втілення резолюції, що була прийнята на Другій Конференції ООН з населених пунктів (Хабітат II). Нині ініціатива поширюється в усьому світі, її підтримали вже понад 3000 муніципальних округів у 38 країнах на п'яти континентах. Сьогодні ініціативою «Громада, дружня до дітей та молоді» охоплено понад 30 мільйонів дітей. У найменшому з муніципалітетів, що беруть участь, мешкають 337 осіб (Бене-Ларіо, Італія), а населення найбільшого становить 12 мільйонів (Сан-Паулу, Бразилія).

За підтримки ЮНІСЕФ, з 2006 року перші кроки до реалізації цієї ініціативи здійснюються і в окремих областях України. Незважаючи на попередні успіхи в таких містах,

як Вінниця, Рівне, Львів, Харків та інші, ініціатива не отримала значного поширення через відсутність децентралізації влади та недостатню кількість повноважень у місцевого самоврядування.

ЮНІСЕФ, Уряд України та партнери підтримують амбітну мету — досягнути лідерства за кількістю громад, дружніх до дітей та молоді, таким чином поліпшуючи імідж країни, яка не лише поважає права дитини, а й ставить інвестиції в дітей на перше місце. Важливо зауважити, що в цьому процесі немає місця формальному підходу: статус «Громада, дружня до дітей та молоді» та відповідний логотип отримують лише ті муніципалітети, які справді заслуговують на це почесне звання і підтверджують його конкретними діями.



# «ГРОМАДА, ДРУЖНЯ ДО ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ»: ЩО ЦЕ?



**Глобальний рух,** який об'єднує місцеву владу, громадянське суспільство та бізнес у досягненні консенсусу в ключових напрямках розвитку добробуту всіх дітей.



**Гарантія** того, що в громаді немає «невидимих» дітей. Фокусуючись на інноваційних рішеннях, ініціатива стимулює соціальні ліфти й надає нові можливості дітям з уразливих груп.



**Можливість** позиціонувати муніципалітет як місце, де поважають права дитини, а також, завдяки акредитаційній процедурі ЮНІСЕФ, реальна перспектива спрямувати інвестиції до муніципалітету.



**Зміна пріоритетів** у прийнятті всіх рішень: приєднуючись до ініціативи, місцева влада визнає, що благополуччя дітей та повага до їхніх інтересів є ключовими цілями її діяльності.



**Дружнє середовище,** у якому створено сприятливі умови для розвитку і де кожна дитина може повністю реалізувати свій потенціал.



**Практичний інструмент,** який прискорює реалізацію *Конвенції прав дитини*, а також допомагає досягати *Цілей сталого розвитку* на місцевому рівні. Він сприяє комплексному забезпеченню інтересів дітей та молоді завдяки координації зусиль усіх відомств, структур та учасників.



**Участь дітей та молоді у житті громади**

Ініціатива сприяє залученню дітей та молоді до співпраці на всіх етапах місцевого розвитку. Отже, діти й молодь можуть постійно змінювати свою громаду на краще.

# ЧОМУ ЦЯ ІНІЦІАТИВА ПОТРІБНА ВСІЙ ГРОМАДІ?

**Муніципалітет** отримує потужну громадську та інвестиційну підтримку, що сприяє розбудові місцевої демократії та досягненню консенсусу на муніципальному рівні.

До того ж громада долучається до великої мережі всесвітньої взаємодопомоги, до якої входять муніципалітети з інших країн.

**НУО або лідери думок,**

які працюють над дотриманням прав дитини в громаді, отримують більше можливостей конструктивно співпрацювати з муніципальною владою.



**Місцевий бізнес**, інвестуючи в соціальне благополуччя та дотримання прав дитини, допомагає стабілізувати місцеву ситуацію, сприяє передбачуваності процесів місцевого розвитку й управління, а також досягає визнання громади.

# Досвід України

**Ромни** Місто Влардінген, що в Голландії, — партнер Ромен. Голландські волонтери у себе в місті провели акцію зі збирання коштів для роменського центру реабілітації дітей з особливими потребами, в результаті якої було зібрано близько 15 тис. євро. На ці кошти містом придбано реабілітаційне обладнання для центру.

**Рівне** Активісти групи «Рівне — місто, дружнє до дитини» створили сторінку в соціальній мережі, де розміщують посилання на новини та звітують про свою діяльність. Зараз активісти виступають за будівництво класичної гімназії «Престиж», яке затяглося з 2007 року через недостатнє фінансування. Також ініціатива працює над питаннями фінансування дитячих садочків з боку міськради та через батьківські внески і над забезпеченням достатньої кількості місць для дітей.

## Вінниця

2010 року, навіть перед тим, як Вінниця стала кандидатом в учасники ініціативи, напрям «Громада, дружня до дітей та молоді» став одним із пріоритетів у міському плані стратегічного розвитку «Вінниця: 2020». Використовуючи міжнародний досвід, громада працює над принципово новим форматом взаємин «місто — діти». І йдеться не лише про додаткове фінансування шкіл, гуртків та дошкільних закладів. Важливо те, що новий підхід стимулює громадські ініціативи, а головне — створив дієві механізми залучення самих дітей до планування міського розвитку.



# НАПРЯМКИ РОБОТИ ІНІЦІАТИВИ

---

Залежно від місцевих проблем, муніципалітет обирає пріоритетні для себе аспекти діяльності. Проте будь-яка громада може спрямовувати зусилля на роботу в усіх напрямках ініціативи.

Право на охорону здоров'я, освіту та соціальний захист

Право на безпеку

Право на дитинство

Право бути почутими

Право на визнання, повагу та справедливе ставлення



# ЯК ПРИЄДНАТИСЯ?



1

Прийняти рішення приєднатися до ініціативи та підписати відповідний Меморандум з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ).



2

Проаналізувати ситуацію із правами дітей у муніципалітеті.



3

Обрати мінімум 3 з 5 напрямків роботи ініціативи, за якими працюватиме муніципалітет.



4

Скласти План дій та бюджет для його втілення в найближчі роки.

5



Громада,  
дружня  
до дітей  
та молоді  
Кандидат 2018

Отримати **логотип кандидата** в учасники ініціативи, який можна використовувати як у внутрішній комунікації, так і для комунікації з муніципалітетами інших країн, партнерами та бізнес-середовищем.



# СВІТОВИЙ ДОСВІД

## Словенія: «Місця безпеки»

«Місцями безпеки» можуть стати різні установи: бібліотеки, медичні заклади, поліцейські відділки, банки, страхові агенції, маленькі крамнички та мережеві супермаркети, — одне слово, майже кожне місце, де є люди доброї волі, які прагнуть допомагати дітям. На вході кожного «Місця безпеки» є блакитний стикер, на якому зображено будинок, що всміхається.

Карту населеного пункту, на якій позначено всі «Місця безпеки», роздруковано на зворотному боці розкладу уроків, що його роздають школярам, тож діти весь час мають її при собі. Звертаючись по допомогу, діти самі вибирають місце, де вони можуть почуватися спокійно і впевнено, а за потреби — і зберегти анонімність. Щороку ЮНІСЕФ готує інформаційні листівки та постери, що інформують учнів та їхніх батьків про «Місця безпеки».

## Хошимін, В'єтнам: співпраця з місцевими стартапами

ЮНІСЕФ запускає проект у Хошиміні, у національному хабі з економічного зростання та інновацій. Серед пріоритетів ЮНІСЕФ у В'єтнамі — тісна співпраця з приватним сектором та із сектором інновацій, особливо таких, що спрямовані на розвиток смарт-міст. Проект покликаний зробити міста більш здоровими та безпечними для дітей. Ініціатива вже налагодила взаємини з представниками місцевих стартапів, і кінцеві результати цієї співпраці ми зможемо побачити в майбутньому.

## Вайль-на-Рейні, Німеччина: «Валізки прав дитини»

У Регенсбурзі та Вайлі-на-Рейні впроваджено новий інструмент для правової освіти дітей. Відділи роботи з дітьми в муніципалітетах пропонують «Валізку прав дитини» — набір матеріалів, у яких вчителі можуть знайти ідеї та методики, що знадобляться для обговорення прав дитини з учнями. Матеріали розроблені для різних вікових груп: молодших школярів, дітей 9–12 та 12–15 років.

# ЯК ОТРИМАТИ СТАТУС «ГРОМАДА, ДРУЖНЯ ДО ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ»?

Отже, План дій розроблено, і протягом наступних 2–3 років муніципалітет працює над його втіленням. ЮНІСЕФ проводить оцінку реалізації Плану. Якщо результати будуть визнані відповідними, муніципалітет отримає почесний статус «Громада, дружня до дітей та молоді».

Наступним етапом є новий цикл роботи в обраних напрямках, оскільки створення дружньої громади — це не стільки результат, скільки процес практичних змін. Участь в ініціативі показує, що влада і члени громади постійно піклуються про дітей і не хочуть зупинятися на досягнутому.



**Втілення**



**Незалежна  
оцінка**



**Статус «Громада,  
дружня до дітей  
та молоді»**

## Допомога Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ)

ЮНІСЕФ бере на себе зобов'язання надавати підтримку українським муніципалітетам, що висловили принципове бажання приєднатися до ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді», у таких питаннях:

---

- Оцінка ситуації з правами дитини відповідно до напрямів, визначених у Конвенції ООН про права дитини.
- Експертні консультації зі складання Плану дій та бюджету для його втілення.
- Сприяння співпраці з муніципалітетами інших країн, що беруть участь в ініціативі.
- Підтримка в розробленні механізмів дієвого залучення дітей та молоді до участі в розвитку місцевих громад.
- Фандрайзинг.

### Етапи приєднання до ініціативи:

перше півріччя

2018

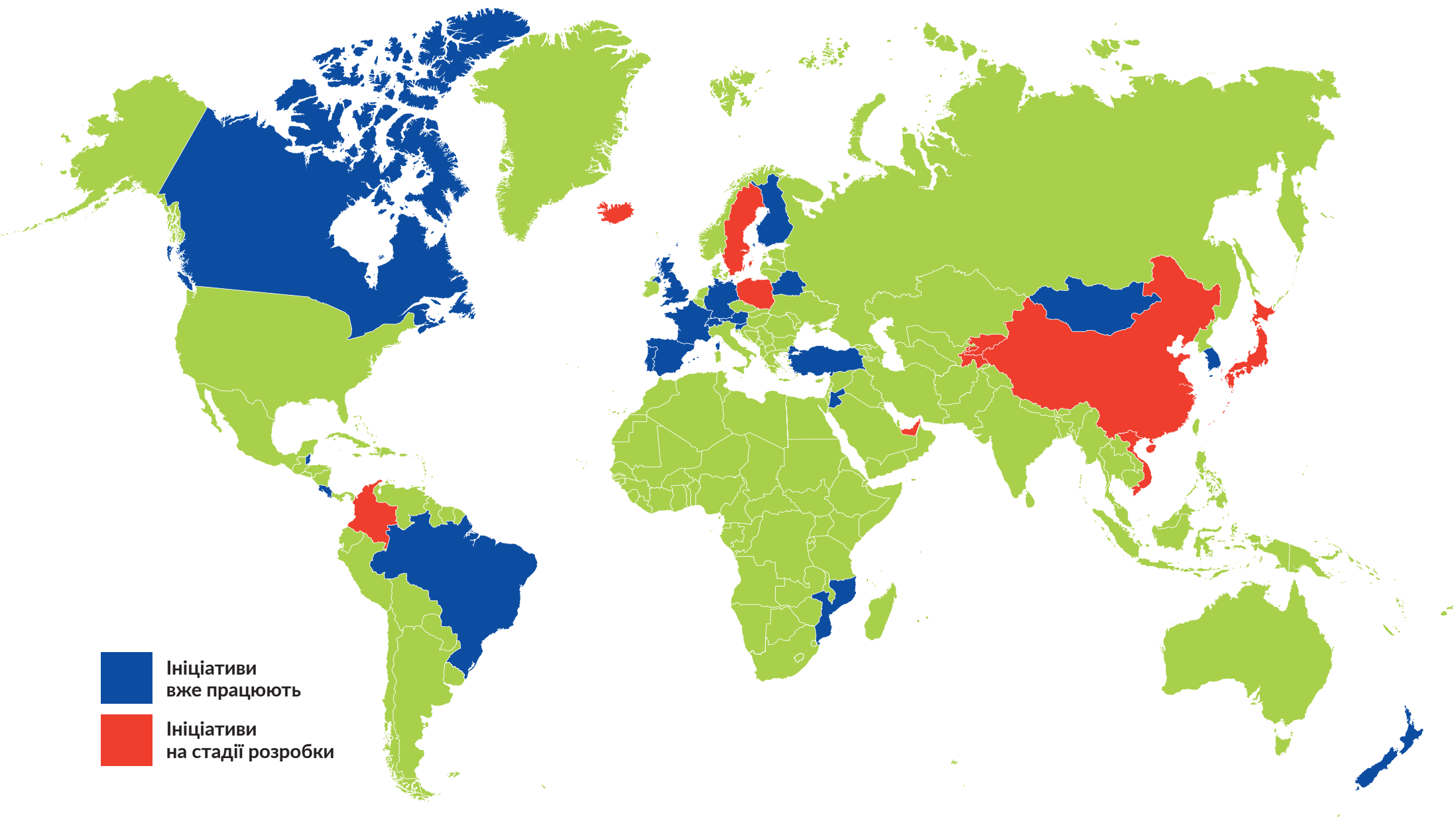


## МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ МУНІЦИПАЛІТЕТІВ, ДРУЖНІХ ДО ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

---

У Всесвітній день захисту дитини, 1 червня 2018 року, у Києві відбудеться Міжнародний форум муніципалітетів, дружніх до дітей та молоді. У Форумі також візьмуть участь представники муніципалітетів, що підтримують ініціативу, з інших країн. Українські муніципалітети, що виконали пункти Плану дій і були сертифіковані експертами Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), отримають почесний статус кандидата в учасники ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді».

## «Громади, дружні до дітей та молоді»: поширення руху



# КОНТАКТИ

Щоб отримати детальнішу інформацію та заявити про бажання приєднатися до програми, будь ласка, звертайтеся:

**Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ)**

Київ, вул. Інститутська, 28

**Артур Айвазов,**

керівник департаменту соціальної політики

Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ)

e-mail: [aayvazov@unicef.org](mailto:aayvazov@unicef.org)

**Віталій Старіков,**

спеціаліст департаменту соціальної політики

Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ)

e-mail: [vstarikov@unicef.org](mailto:vstarikov@unicef.org) | тел.: 044 339 93 79



Дізнайтеся більше на сайті ініціативи:

<http://bytdevelopment.com/childfriendlycities/>



Міністерство регіонального розвитку,  
будівництва  
та житлово-комунального господарства  
України



Міністерство  
молоді та спорту  
України



**ОТГ**  
Асоціація

 NYC Ukraine

 unicef